

2007. május 10., csütörtök

54. felhív egy valódi megbékélési folyamat megkezdésére, amelynek során a háborús bűnöket elkövetőket felelősnek ismerik el; hangsúlyozza a Nemzetközi Büntetőbíróság központi szerepét a háborús bűnök elkövetésével vádolt személyek bíróság elé állításában; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy támogassa az alternatív igazságszolgáltatás és megbékélés helyi folyamatainak megvalósulását Észak-Ugandában, valamint az északon élők és az ország többi lakója között;

*
*   *

55. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Unió tagállamainak, valamint az ENSZ-nek, az Afrikai Uniónak és a Kormányközi Fejlesztési Hatóságnak.

P6_TA(2007)0181**Euratom értékelés****Az Európai Parlament 2007. május 10-i állásfoglalása az „Euratom értékelés – Az európai nukleáris politika 50 éve” tárgyában (2006/2230(INI))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre, amelyet 1957. március 25-én Rómában írtak alá („Euratom-Szerződés”),
- tekintettel az Euratom-Szerződés preambulumára, amely hivatkozik a szerződésnek az Európai Atomenergia Közösség (Euratom) létrehozására irányuló, eredeti céljára, amellyel „megteremtik egy olyan erőteljes atomenergia-ipar fejlesztésének a feltételeit, amely révén bővül az energiatermelés, korszerűbbé válnak a műszaki eljárások, és amely számos más területen hozzájárul a népek jólétéhez”,
- tekintettel az Európai Közösségek Bírósága joggyakorlatára és elsősorban annak 1978. november 14-i határozatára ⁽¹⁾, 1999. április 22-i ítéletére ⁽²⁾, és 2002. december 10-i ítéletére ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság „Európai energiapolitika” című, 2007. január 10-i közleményére (COM(2007)0001),
- tekintettel a Bizottság „Nukleáris tájékoztató program – Az Euratom-Szerződés 40. cikke alapján véleményezésre az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elé terjesztve” című közleményére (COM(2006)0844),
- tekintettel 2006. december 14-i állásfoglalására az Európai stratégiáról az energiaellátás fenntarthatósága, versenyképessége és biztonsága tárgyában – zöld könyv ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió energiaellátásának biztonságáról szóló, 2006. március 23-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a nukleáris biztonság és védelem célját szolgáló segítségnyújtási eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2006. december 14-i álláspontjára ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Az 1/78. sz. ügyben hozott határozat, EBHT 1978., 2151. o.

⁽²⁾ Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH kontra Európai Közösségek Bizottsága, C-161/97 P. sz. ügy, EBHT 1999. I-02057. o.

⁽³⁾ Európai Közösségek Bizottsága kontra Európai Unió Tanácsa, C-29/99. sz. ügy, EBHT 2002. I-11221. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0603.

⁽⁵⁾ HL C 292. E, 2006.12.1., 112. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0599.

2007. május 10., csütörtök

- tekintettel a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek szállításának felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 2006. november 20-i 2006/117/Euratom tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
  - tekintettel az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom tanácsi határozatra ⁽²⁾,
  - tekintettel az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2006. december 19-i 1908/2006/Euratom tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
  - tekintettel az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) végrehajtására irányuló egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/976/Euratom tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
  - tekintettel az Európai Atomenergia-közösség nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/977/Euratom tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
  - tekintettel a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia Európai Unióhoz való csatlakozásának feltételeiről szóló okmányhoz csatolt, a szlovákiai Bohunice V1 atomerőműről szóló 9. jegyzőkönyv végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2005. november 16-i álláspontjára ⁽⁶⁾,
  - tekintettel az atomerőművek leállítására elkülönített pénzügyi források felhasználásáról szóló, 2005. november 16-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
  - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság által e témában szervezett nyilvános meghallgatás 2007. február 1-jén folytatott tanácskozásaira,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint az Alkotmányügyi Bizottság véleményére (A6-0129/2007),
- A. mivel annak ellenére, hogy a szerződéseket többször alaposan felülvizsgálták annak érdekében, hogy megfeleljenek az új igényeknek és kihívásoknak, az Euratom-Szerződést 50 éves fennállása során csak egyetlen egyszer módosították ⁽⁸⁾, és fő rendelkezései és lényegi elemei változatlanok maradtak;
- B. mivel annak ellenére, hogy az Euratom-Szerződést az utóbbi 50 évben alig módosították, mégis több másodlagos jogszabály kiindulópontját képezte ezalatt az idő alatt és számos esetben tárgya volt az Európai Közösségek Bírósága határozatainak is, amelyek többek között alapvetően kiszélesítették az Euratom-Szerződés eredeti alkalmazási körét;
- C. mivel az Euratom-Szerződés a nukleáris fűtő- és szennyező anyagok kezelésével kapcsolatosan az Európai Unióban szigorú biztonsági követelményeket vezetett be, a munkavállalók és a lakosság egészségvédelmére egységes biztonsági előírásokat, illetve az ezek végrehajtására irányuló eljárásokat határoz meg, valamint ellenzi a hasadóanyagok katonai célokra történő felhasználásának elterjedését;
- D. mivel az Euratom-Szerződés valamennyi tagállam érdekében átfogó és egységes jogi keretet biztosít az atomenergia biztonságos feltételek melletti európai felhasználásához;

⁽¹⁾ HL L 337., 2006.12.5., 21. o.

⁽²⁾ HL L 400., 2006.12.30., 60. o. javított változat: HL L 54., 2007.2.22., 21. o.

⁽³⁾ HL L 400., 2006.12.30., 1. o. javított változat: HL L 54., 2007.2.22., 4. o.

⁽⁴⁾ HL L 400., 2006.12.30., 405. o. javított változat: HL L 54., 2007.2.22., 139. o.

⁽⁵⁾ HL L 400., 2006.12.30., 435. o. javított változat: HL L 54., 2007.2.22., 149. o.

⁽⁶⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 108. o.

⁽⁷⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 117. o.

⁽⁸⁾ Az 1992. február 7-én Maastrichtban aláírt Európai Unióról szóló szerződéssel.

2007. május 10., csütörtök

- E. mivel több tagállam döntött a nukleáris lehetőségek elvetése mellett, míg mások aktív kivonási politikát folytatnak, megint mások pedig továbbra is támogatják nukleáris ágazatukat;
- F. mivel a Konvent az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés (alkotmányszerződés) tervezetében javaslatot tett a jövőbeni alkotmány jogi szerkezetének az Euratom-Szerződéstől való különválasztására; mivel a Konvent az Európai Unió jövőjéről és az alkotmányszerződés aláírásáról szóló munkája során mellékelt jegyzőkönyv formájában megtartotta az Euratom-Szerződésben foglalt rendelkezéseket a jelenlegi állapotokban;
- G. mivel Németország, Írország, Ausztria, Magyarország és Svédország nyilatkozatot fűzött az alkotmányszerződéshez, megjegyezve, hogy az Euratom-Szerződés fő rendelkezéseit aktualizálni kell, és ehhez „a lehető leghamarabb” egy felülvizsgálati konferenciát kell összehívni;
- H. mivel a legutóbbi bővítések növelték az Európai Unió atomenergia területén tapasztalható sokszínűségeit, és felerősítették a közösségi fellépés szükségességét az atomiparban;
- I. mivel az Euratom-Szerződés ötvenedik évfordulója az Európai Parlament számára lehetőséget nyújt a Szerződés tartalmának és jelentőségének vizsgálatára és azon aggodalmának kifejezésére, hogy az Euratom-Szerződés fő rendelkezéseit annak 50 évvel ezelőtti hatálybalépése óta nem módosították;
- J. mivel ezek, az Euratom-Szerződés állandóságával foglalkozó gondolatok nem választhatóak el az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez is hozzájáruló, biztonságosabb, tartósabb és versenyképesebb európai energiapolitikára irányuló bizottsági céloktól, amint az a Bizottság fent említett, 2007. január 10-i közleményéből is kitűnik;

Az Euratom-Szerződés 50 évének mérlege

1. hangsúlyozza, hogy 1957, vagyis az Euratom-Szerződés aláírása óta az Európai Unió az atomiparban világszinten vezető helyet szerzett, és az ellenőrzött termonukleáris maghasadás és fúzió területén folytatott atomkutatásokban is az elsők között van; megjegyzi, hogy az európai ipar jelen van a teljes nukleáris üzemanyagciklusban és képes volt olyan helyi technológiák kifejlesztésére, amelyek közül néhány, például az ultracentrifugálásos dúsítási technológia, európai szintű partnerségek gyümölcse;
2. megjegyzi, hogy az Európai Unió atomiparának az üzemanyagciklus felett gyakorolt csaknem teljes irányítása garantálja – az energiafüggőségről folyó vita idején – az Unió ipari és technológiai függetlenségét, különösen a fűtőanyag-dúsítás vonatkozásában;
3. emlékeztet arra, hogy elsősorban az Euratom-Szerződésnek köszönhetően 2006 végén a 15 tagállamban található 152 erőműben termelt atomenergia nyújtotta az európai villamosenergia-termelés 32%-át, vagyis a legjelentősebb részt az Európai Unió nem szénalapú villamos energiájából, és a legversenyképesebbek egyike a tekintetben, hogy előmozdítja az európai energiapolitika célkitűzéseit, a Bizottság már említett, 2007. január 10-i közleményében foglaltak szerint;
4. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem tekintetében a Bizottság „Az energiaellátás biztonságát célzó európai stratégia felé” című zöld könyvében (COM(2000)0769) úgy becsülte, hogy az atomenergia 2010-ig több mint 300 millió tonna CO₂-kibocsátást takarít meg, „körülbelül 100 millió autó által termelt CO₂-kibocsátás megfelelőjét”; emlékeztet arra, hogy 2007. január 10-i közleményének I. mellékletében a Bizottság a part menti szél- és a kisléptékű vízerőművek után az atomenergiát minősítette a legkevesebb szén termelő energiaforrássá;
5. megjegyzi, hogy az Euratom alapító országai tíz fejezetbe foglalt rendelkezéseket határoztak meg az atomenergia Közösségen belüli fejlesztésének szigorú szabályozására, amely rendelkezések jelenleg is hatályosak és folyamatosan bővülnek az Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogszabályok nyomán, és jelentősen hozzájárulnak az európai nukleáris létesítmények biztonságos működéséhez;

2007. május 10., csütörtök

6. megjegyzi, hogy az atomenergia tekintetében a tagállamok között már nem áll fenn az 1957. évi konszenzus;
7. megállapítja, hogy az atomenergiával kapcsolatban az Euratom-Szerződésben ötven évvel ezelőtt kifejezett elvárások megváltoztak; megjegyzi, hogy ezen elvárások egyre jobban kapcsolódnak az Euratom-Szerződéssel kereszttül megvalósított, hatékony és eredményes jogi keret elengedhetetlen felállításához az Európai Unióon belüli atomenergia felhasználás ellenőrzésének irányítása, valamint az Euratommal kapcsolatos közössi vívmányok elfogadtatása révén az atomenergiát használó országok Európai Unióba való integrációjának támogatása érdekében; tudomásul veszi, hogy az Euratom-Szerződés II. címének fontos fejezetei tették lehetővé a lakosság, a munkavállalók és a környezet biztonságának biztosítását az ionizáló sugarakkal szemben (III. fejezet), a hulladékgazdálkodás és a létesítmények biztonságának területén folytatott kutatások fejlesztését (I. fejezet) és az Európában található hasadóanyagok biztonságának ellenőrzését (VII. fejezet);
8. emlékeztet arra, hogy a kezdeti kutatási tevékenységek fejlesztésére először az Euratom-Szerződés (I. fejezet) keretében került sor, valamint, hogy ennek köszönhető az első uniós kutatási intézmény, a közös kutatóközpont létrejötte; sürgeti, hogy az általános kutatási keretprogram költségvetésébe építsék be a nukleáris kutatást és fejlesztést, amelyre ugyanolyan ellenőrzés és a nyilvánosság felé való elszámoltathatósági kötelezettség vonatkozik, mint minden más kutatási programra;
9. megítélése szerint az Euratom-Szerződés III. fejezete (egészségvédelem) keretében létrehozott jogszabályoknak a munkavállalók és a lakosság védelmére vonatkozó alapvető szabályok alkalmazásának, a környezetvédelemre történő kiterjesztésének, valamint a nemzetközi tudományos tanulmányok eredményei fejlődést előmozdító módon történő figyelembevételének biztosítása érdekében az Európai Unió felelősségi körében kell maradniuk;
10. hangsúlyozza, hogy e jogszabályok alkalmazási köre nem korlátozódik csupán a nukleáris létesítmények üzemelésének területeire, hanem immár magában foglalja a szomszédos tagállamok és az Európai Unióon kívüli országok védelmét is azoknak az állandó ellenőrzéseknek köszönhetően, amelyek a radioaktív szennyezés kibocsátását vizsgálják, valamint a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek szállításáról, az élelmiszerlánc védelméről és radiológiai vészhelyzetekről szóló szabályozás elfogadásának köszönhetően;
11. megjegyzi, hogy az Euratom-Szerződés IV. fejezete (befektetések) a tagállamok befektetési projektjeiről szóló, pontos információk szerzését írta elő közösségi szinten;
12. mindazonáltal megjegyzi, hogy a Bizottság a nukleáris indikatív programjainak (PINC) közzétételekor nem mérte igazán fel a nukleáris befektetések iránti igényt elsősorban az energiaellátás biztonságának problémája, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az Európai Unió versenyképessége tekintetében, figyelemmel az atomipar világszerte tapasztalható megélénkülésére;
13. ugyanakkor üdvözlöi, hogy az Euratom-Szerződés minden új európai nukleáris befektetésre vonatkozóan tájékoztatási kötelezettséget tartalmaz, amelynek köszönhetően teljes képet lehet alkotni az Európai Unió nukleáris tevékenységeiről – kötelezettség az európai atomiparra jellemző;
14. úgy véli, hogy a közös vállalkozások (Euratom-Szerződés V. fejezete) értékesnek bizonyulnak az állami politikák megvalósításában, elsősorban a kutatásban, ahol ezt a jogi eszközt jó néhány alkalommal, többek között a Joint European Torus 1978-ban Culhamben történt létrehozásakor és nemrégiben a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor projekt (ITER) végrehajtása céljából az európai jogalany létrehozásakor;
15. úgy véli, hogy az Euratom-Szerződés egy ügynökség létrehozásával (VI. fejezet), amely az unióon belüli felhasználók ellátásáról gondoskodik az anyagokhoz való egyenlő hozzáférés elve alapján, lényeges eszközzel rendelkezik az energiaellátás biztonságának jelenlegi átgondolása során;
16. megítélése szerint a biztonsági ellenőrzések (VII. fejezet) az Euratom-Szerződés alkalmazásának egyik legnagyobb sikerét képviselik, és eszközt nyújtanak a Bizottság számára a nukleáris anyagok Európai Unióon belüli mozgásának és készleteinek pontos ismeretéhez;

2007. május 10., csütörtök

17. megjegyzi, hogy a biztonsági ellenőrzések – a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) atomsorompó ellenőrzéseit kiegészítve – egyúttal tényleges garanciát nyújtanak a nukleáris anyagokat szállító országoknak az anyagok felhasználását illetően;
18. megállapítja, hogy az Euratom-Szerződés X. fejezete (külső kapcsolatok) alapján az Euratom azáltal, hogy csatlakozott több nemzetközi megállapodáshoz, különösen a nukleáris biztonságról szóló egyezményhez illetve a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményhez, lehetővé tette a Közösség számára, hogy részt vegyen az e területeken kifejtett nemzetközi erőfeszítésekben és hozzájáruljon az Európai Unióban megvalósult jelentős előrelépésekhez;
19. emlékeztet arra is, hogy az Euratom az Euratom-Szerződés X. fejezete alapján kötött meg számos kutatási együttműködési megállapodást, vett részt olyan nemzetközi projekteknél, mint a jövő reaktoraira vonatkozó IV. Generációs Fórum, és folytatott nemzetközi tárgyalásokat az ITER projektről;

Intézményi vita

20. megjegyzi, hogy az Euratom-Szerződés fő rendelkezéseit annak 1958. január 1-jei hatálybalépése óta nem módosították;
21. megerősíti, hogy a szubsidiaritás elvével összhangban minden tagállam maga dönti el, hogy az atomenergiára hagyatkozik-e vagy sem;
22. megjegyzi továbbá, hogy az atomenergia ellen nyilvánvalóan tiltakozó és a Közösségekhez (az Európai Közösséghez és az Euratomhoz) csatlakozott néhány tagállamot soha, semmilyen módon nem kötelezték arra, hogy területén atomenergiát termeljen; megjegyzi, hogy ennek megfelelően sok éve elfogadott, hogy az Euratom-Szerződés az atomenergia előmozdításával nem ró kötelezettséget senkire, hanem egy mindenki által alkalmazható jogi keretet hoz létre;
23. kiemeli, hogy az Euratom-Szerződés nem hátráltatja a belső villamosenergia-piac fejlődését és legkevésbé sem jelent akadályt az áruk, a személyek és a tőke szabad mozgása számára; e tekintetben rámutat arra, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződésben (EK-Szerződés) szereplő közös jog a nukleáris tevékenységekre is alkalmazandó, és példaként utal arra, hogy a nukleáris anyagok, berendezések és technológiák Európai Unión belüli és kívüli mozgása a kettős felhasználású termékek ellenőrzésére vonatkozó, az EK-Szerződésben meghatározott kereskedelmi politika alapján elfogadott szabályozás hatálya alá tartozik; hozzáteszi, hogy az Euratom-jogszabályok az EK-Szerződés VI. címében meghatározott állami támogatásokkal kapcsolatos rendeletek és a versenyjog alapján működnek; ezért megállapítja, hogy az Euratom-Szerződés semmilyen esetben sem jelent protekcionista keretet az atomenergia javára;
24. megállapítja, hogy az Euratom-Szerződés biztosítja a nukleáris opciót választó országok számára az e lehetőség fejlesztéséhez szükséges eszközöket (közös vállalkozások, kutatási és fejlesztési támogatás, Euratom-kölcsönök), azonban az említett eszközök rendelkezésre bocsátásához szoros jogi keretet társít (egészségvédelem, biztonsági ellenőrzés, ellátás) azon országok megnyugtatására, amelyek nem éltek ezzel a lehetőséggel;
25. emlékeztet arra, hogy az Euratom jogi keret a Közösség érdekében azokra a tagállamokra is vonatkozik, amelyek nem termelnek atomenergiát, de a területükön atomkutatási erőművek találhatók, és e tagállamok számára olyan eszközöket kínál (például az Euratom kutatási és fejlesztési keretprogramok), amelyek által finanszírozásban részesülhetnek például az orvosi kutatások terén;
26. úgy véli, hogy az atomenergiáról szóló nézetek sokféleségétől függetlenül, az Euratom-Szerződés azon rendelkezései, amelyek segítették a nukleáris anyagok elterjedésének megakadályozását, és amelyek az egészséget, a biztonságot és a sugárfertőzés megelőzését célozzák, nagyon hasznosnak bizonyultak, és ezeket körültekintően össze kell hangolni az EK-Szerződés egészséggel és biztonsággal kapcsolatos rendelkezéseivel;

2007. május 10., csütörtök

Hiányosságok

27. sajnálja, hogy a Parlament hatásköreinek fejlődését, mindenekelőtt az együttlöntési eljárásnak az európai jogszabályok túlnyomó része elfogadására való kiterjesztését az Euratom-Szerződésben nem vették figyelembe; megítélése szerint az Euratom-Szerződés technikai jellege ellenére az Európai Parlament formálisan jogosult a jogalkotásban való részvételre azon jogszabályok esetén, amelyek az Euratom-Szerződés a jogalapja;

28. elfogadhatatlan demokráciadeficitre utaló bizonyítékot lát abban, hogy a Parlamentet csaknem teljes egészében kizárták az Euratommal kapcsolatos jogalkotásból, valamint hogy az Euratom-Szerződés tíz fejezetéből pusztán egyről kértek csak véleményt – és nem más – a Parlamenttől;

29. megjegyzi azonban, hogy a Parlament intézményközi megállapodás révén kapcsolódik az Euratom nukleáris kutatási és képzési tevékenységre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) (7. Euratom-keretprogram) folyó tárgyalásokhoz; az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságában legutóbb megvitatott dokumentumok fényében (7. Euratom-keretprogram, a nukleáris segítségnyújtási eszköz stb.) megjegyzi azt is, hogy annak ellenére, hogy az eljárás csupán a Parlamenttel folytatott konzultációról rendelkezik, a Parlament Euratom-szövegekre vonatkozó módosításait a Tanács rendszeresen, teljes egészében vagy részben figyelembe veszi; mindazonáltal nem véli úgy, hogy ez elegendőnek tekinthető;

30. kiemeli az Euratom-Szerződés 203. cikkének jelentőségét a tekintetben, hogy – a nukleáris együttműködési eszköz létrehozásával együtt – rugalmasságot biztosít az Euratom-Szerződésben eredetileg nem rendezett jogalkotási kezdeményezések végrehajtására; úgy véli, hogy meg kell vizsgálni, miként használható fel a 203. cikk új kezdeményezések kialakítására és lehetőség szerint az Euratom-Szerződés kiigazításainak elvégzésére;

31. különösen a létező nemzetközi keret fényében sajnálja, hogy nincsenek valódi hozzáadott értékkel bíró, a nukleáris biztonsággal, a radioaktív hulladékok kezelésével és a nukleáris létesítmények felszámolásával kapcsolatos harmonizált szabványokra vonatkozó jogszabályok;

32. felhívja a Bizottságot, hogy mérítsen a NAÜ által kidolgozott megállapodások (a nukleáris biztonságról szóló egyezmény és a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezmény) megvalósításának tapasztalataiból, és vegye figyelembe a radioaktív hulladékok kezelése terén elért legfejlettebb nemzeti gyakorlatok értékelését, amelyeket az OECD Nukleáris Energia Ügynöksége (NEA) folytat; megjegyzi, hogy az egyeztetett kezdeményezések, például azok, amelyeket a Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Szövetsége (WENRA) hajtott végre a nukleáris biztonság közös megközelítésének kialakítása céljából, alkalmasak egy jogalkotási alap kidolgozásának előmozdítására;

33. megjegyzi, hogy amint azt a Bíróság a fent említett C-29/99 sz. Bizottság kontra Tanács ügyben hozott ítélete is igazolta, az Euratom-Szerződés értelmében a Bizottság rendelkezik hatáskörrel a nukleáris biztonság terén, és jogában áll e téren javaslatokat előterjeszteni;

Iránymutatások a jövőre

34. úgy véli, hogy az Euratom-Szerződés – tökéletlenségei ellenére is – nélkülözhetetlen jogi keretet nyújt nem csupán azoknak a tagállamoknak, amelyek nukleáris iparágukat fejleszteni kívánják, hanem azoknak is, amelyek pusztán a saját maguk, lakosságuk és környezetük védelmét szolgáló jogi tárházból kívánnak részesedni;

35. ismételtlen kéri az Euratom-Szerződés teljes körű felülvizsgálatát célzó kormányközi konferencia összehívását annak érdekében, hogy e szerződés túlhaladott rendelkezéseit hatályon kívül helyezzék, hogy fenntartsák a nukleáris ipar uniós szintű szabályozórendszerét, hogy a megőrizendő részeket egy modern és fenntartható energiapolitika fényében felülvizsgálják és azokat egy önálló, energiáról szóló fejezetbe foglalják össze;

2007. május 10., csütörtök

36. rámutat arra, hogy egy olyan időszakban, amikor az Európai Unió az európai energiatermelés összetételét úgy igyekszik meghatározni, hogy az alacsony széntartalmú, versenyképes és a lehető legnagyobb mértékben „hazai” legyen, az Euratom-Szerződés rendelkezéseinek azon része a legvitatottabb, amely a liszszaboni stratégiával összefüggésben az ipari és az energetikai – elsősorban ellátási – kérdésekkel foglalkozik;

37. ezzel összefüggésben újlag megerősíti, hogy a nukleáris ipar jelenleg az Európai Unió villamos energiájának 32%-át szolgáltatja, valamint, hogy a Bizottság 2007. január 10-i közleményében úgy ítélte, hogy az atomenergia Európa fő és – a CO₂-költségek internalizálása nélkül – harmadik legolcsóbb CO₂-mentes energiaforrása; úgy véli ezért, hogy az Európai Uniónak az Euratom-Szerződéssel összhangban meg kell védenie ipari és műszaki vezető szerepét, tekintettel a többi szereplő (Oroszország, Egyesült Államok) nukleáris tevékenységének felélénkülésére, valamint a nukleáris világszínpad új szereplőinek (Kína és India) megjelenésére, amelyek közértávon az Európai Unió versenytársai lesznek;

38. úgy véli, hogy az Euratom-Szerződésben foglalt jogi keret hiányában a nukleáris politika újra nemzeti szintre kerülne Európában, ami visszavetné a közösségi vívmányokat, és mind a 27 tagállam esetében a jogbizonytalanság veszélyével fenyegetne;

39. a tisztességes verseny elvei és a különböző energiaforrások tekintetében azonos versenyfeltételek tiszteltetésére szólít fel;

40. úgy véli továbbá, hogy az Euratom-Szerződésből egy vagy több fejezet elhagyása vagy egyes rendelkezéseknek az EK-Szerződésbe olvasztása az atomenergia európai felhasználása felügyeletének gyengítésével megingatná az Euratom-Szerződés egészének egyensúlyát; hozzáteszi, hogy az egységes jogi keret hiánya sokkal bonyolultabbá tenné a jövőbeli tagállamok számára az Euratom-vívmányok átvételét;

41. úgy véli, hogy a nukleáris energia európai felhasználásának felügyelete – tekintettel ezen energiaforrás rendkívül sajátos jellegére – olyan e célra szánt jogi keret fenntartását igényli, mint az Euratom-Szerződés, amely 50 év alatt valamennyi rendelkezésének hasznosságát bizonyította; hozzáteszi, hogy annak az EK-Szerződés elméleti „Energia” fejezetébe történő részleges beépítése gyengítené a nukleáris energia európai felhasználásának általános jogi felügyeletét, és megszüntetné a jelenleg az Euratom-Szerződésben szereplő egyedi nukleáris ellenőrzési eljárásokat;

42. úgy gondolja azonban, hogy az Euratom-Szerződés kisebb reformra szorul;

43. úgy véli, hogy a rövid távú kiigazítások elvégzésének lehetőségétől függetlenül az Euratom-Szerződés átfogó felülvizsgálatára van szükség a demokratikus jelleg hiányának orvoslása, valamint annak érdekében, hogy a közös biztonsági kérdések az Unió és tagállamai nukleáris tevékenységének középpontjába kerüljenek;

44. kéri az Euratom-Szerződésben foglalt döntéshozatali eljárások felülvizsgálatát, ami lehetővé tenné, hogy a Parlament is szorosan bekapcsolódjon az atomipart érintő jogalkotási munkába és ezáltal nagyobb átláthatóságot valósítson meg, illetve biztosítsa az unió polgárainak teljes körű bevonását; kéri ezért a Tanácsot és a Bizottságot, hogy oldja meg az Euratom-Szerződésben rejlő demokratikus deficit problémáját és az együtdöntési eljárást terjessze ki az Euratom-Szerződés hatálya alatt elfogadott jogszabályokra is;

45. megítélése szerint e módosításokat az Euratom-Szerződés 203. cikke segítségével lehet végrehajtani, és nem kell feltétlenül felborítani a szerződés általános szerkezetét és tartalmát; kéri a Tanácsot, hogy vizsgálja meg e lehetőséget;

46. rámutat arra, hogy az európai energiapolitika szükséges átalakításával és az erőművek élettartamának kiterjesztésével összefüggésben sürgősen erőteljes jogszabályokat kell kidolgozni és konkrét közösségi szintű intézkedéseket kell hozni a nukleáris biztonság, a radioaktív hulladékok kezelése és a nukleáris létesítmények felszámolása terén, valamint lépéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az atomenergia biztonságos használatát előmozdító kutatás és fejlesztés a lehető legnagyobb figyelemben és támogatásban részesüljön; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül jogalkotási javaslatának vonatkozó tervezeteit és nyújtson be – a „szennyfizet” elvet figyelembe véve – a nukleáris berendezések biztonságáról, a hulladékkezelésről és az atomerőművek bezárásáról és leszereléséről szóló irányelvre irányuló új javaslatokat;

2007. május 10., csütörtök

47. nyomatékosan kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg rövid időn belül ezt a kérdést, és e témában folytassanak alapos konzultációt a Parlamenttel;

48. felhívást intéz az európai szintű atomipari oktatási és képzési programok fejlesztésére és a nagyra törő kutatási programok finanszírozásának biztosítására, amelyekkel választ lehet adni a maghasadás (biztonság, hulladékok kezelése, jövőbeli erőművek) és a sugárvédelem területén a kihívásokra, valamint biztosítható a megfelelő kompetenciák és humán erőforrások szükséges fenntartása a fenntartható és versenyképes európai iparon alapuló nukleáris opció nyitva tartására;

49. a munkavállalókat és a nagyközönséget védő legjobb nemzeti gyakorlatok európai koordinációs mechanizmusának bevezetésére szólít fel annak érdekében, hogy az Euratom-Szerződés által ebben az ágazatban már elért harmonizációt kiegészítse;

50. határozottan támogatja a Bizottságot abban, hogy amint azt az Euratom-Szerződés is előírja, az ágazatra jellemző, fokozódó verseny globális keretei között a nukleáris termelés és befektetési célok terén rendszeresen dolgozzon ki ténylegesen a fejlődés irányába mutató PINC-eket, amelyek figyelembe veszik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló célkitűzéseket is; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy minden más energiaforrás használata szintén nemzeti hatáskörbe tartozik, de a célokat (néha még a kötelező célokat is) közösségi szinten határozzák meg, például a megújuló energiaforrások esetében;

51. felhívja a Tanácsot, hogy az ellátás biztonságának célkitűzését és a CO₂-kibocsátás csökkentésének célját szem előtt tartva határozzon meg olyan összehangolt politikát, amely a biztonsági követelményekkel teljes összhangban ösztönözní fogja a meglévő erőművek élettartamának meghosszabbítására és teljesítményének javítására irányuló beruházásokat, illetve az új kapacitásokba történő beruházásokat is;

52. tudomásul veszi a Tanácsnak a nukleáris biztonság, védelem és hulladékkezelés célját szolgáló magas szintű európai csoport létrehozására irányuló kezdeményezését;

53. üdvözli az Európai Nukleáris Fórum létrehozására irányuló kezdeményezést a politikusok, az ipar és a civil társadalom részvételével zajló magas szintű vita elősegítésére;

54. az Euratom Ellátási Ügynökség szerepének újbóli aktiválására és az Euratom-Szerződés által az ügynökségre ruházott hatáskörök teljes kiaknázására hív fel; megítélése szerint e szerepet nem az urániumhiány, hanem az ellátás – beleértve a fűtőelem-ellátást is – versenyképessége és biztonsága szemszögéből kell szemlélni; úgy véli, hogy az Euratom-Szerződés rendelkezései eszközöket biztosítanak ahhoz, hogy az ügynökség a nukleáris területen az energiapiaci megfigyelőközpont szerepét töltsse be, és ennek megfelelően támogatja az Euratom Ellátási Ügynökség jogállásának javításával kapcsolatos gondolatokat;

55. intenzív nemzetközi együttműködés folytatását kéri, amelynek az Euratom teremtette meg az alapjait, és felhív a NAÜ-vel kiépített együttműködés folyamatos erősítésére ez utóbbi ügynökség és az Euratom fellépéseinek redundanciáit elkerülendő, valamint a sugárvédelem, a biztonság és az atomsorompó legmagasabb szinten való biztosítása céljából;

56. felhív a nemzetközi együttműködés magas szinten történő folytatására a kutatás és fejlesztés, mint például az ITER projekt vagy a IV. Generációs Nemzetközi Fórum terén;

*

* *

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.